

Sportlasi hellitab kevadilm

Ain Kallis

klimatoloog

Septembrikuu teisel poolel valitseb Sydneys varakevad, kliimaandmete järgi peaksid sportlasi ootama meeldivalt pehmed ilmad.

Olümpiamängude läbivimise koha ja aja valikul on klimatoloogidel alati sõna kaasa öelda. Moskva OMiks valmistumisel analüüsiti 100 aasta suvekuude ilmastikku ning määrati kindlaks mängude optimaalne aeg. Ja tõesti, kahe nädala jooksul sadas vihma vaid ühel päeval, ajuti segas tuul. Helge mälestuse loomiseks tehti ka lisakulutusi: avatseremoonia ajal välditi sadu, tekitades kunstlikke sademeid Moskvast kaugemal.

Sydney mängude korraldamisel võeti äppust 1956. aasta Melbourne'i olümpia koge-

mustest. Melbourne'is võisteldi suve hakul, 22. novembrist kuni 8. detsembrini. Avapidustustel said paljud pealtvaatajad ja sportlased kuumarabanduse, mitmed maratonaarid langesid põrgulikus kuumuses kokku, ühel käimisdistantsil katkestas kolmandik võistlejaist.

Ilmaolud vahelduvad

Septembri teisel poolel pole palavus veel idarannikule jõudnud, ka õhuniiskus on mõõdukas. Teatavasti määrabki just kuumuse ja suhtelise õhuniiskuse koosmõju suuresti inimese enesetunde. 1982. a jalgpalli MMil Hispaanias kaotas inglase Paul Mariner kohtumises Prantsusmaaga saunaleitsakus kaalust 5 kilogrammi. Pealegi suureneb taolise ilmaga lihasekrampide tõenäosus.

Et võistluspaigad asuvad

üksteisest 50–60 km kaugusel, varieeruvad tugevasti ka ilmastikutingimused, eriti sademed ja tuuled. Kui Sydney läänepoolseimas äärelinnas sajab nagu Eestimaal, siis sadamapiirkonnas tuleb vihma kaks korda enam.

Keskmise õhusooja poolest sarnaneb septembri teine pool juulikuise Tartumaaga, päevased maksimumid on 21 kraadi piires. Olümpiastaadioni lähedal asuvas Parramatta ilmajaamas on registreeritud ka väga kõrgeid temperatuure: näiteks 30. septembril 1980. aastal 34,8 kraadi. Samas on esinenud päevi, kus elavhõbedasammas ei kerkinud üle 13 kraadi. Kesk-suvel muutub Sydney põhjamaalasele seevastu suisa põrguks: 1939. aasta jaanuaris mõõdeti õhusooja 45,3 kraadi, sageli esineb äikesetorme ja õhk on nagu vett täis.

Olümpialinna ööpäevane sajurekord (328 mm!) pärineb küll augustikuust, aga ka septembri lõpus on mõne tunniga tulnud alla üle 80 millimeetri vett. Lohutuseks võib jälle öelda: paljudel aastatel pole sel perioodil tilkagi sadanud.

Purjetajatel pidupäevad

Purjetajad peaksid võistlustingimustega igati rahule jääma, sest september on seal kandis üks tuulisemaid. Olümpiastaadionil valitsevad tunduvalt ühtlasemad tingimused: merebriis sinna ei ulatu.

Kindlasti valmistab nii sportlastele kui ka pealtvaatajatele muret ultraviolettkiirguse intensiivsus: septembrist novembrini õheneb lõunapoolkeral sageli osoonikiht. Niinimetatud UV-indeks, mille väärtus meil ületab suveti vahel 7, küünib Austraalias juuba kevadel 9–10ni.